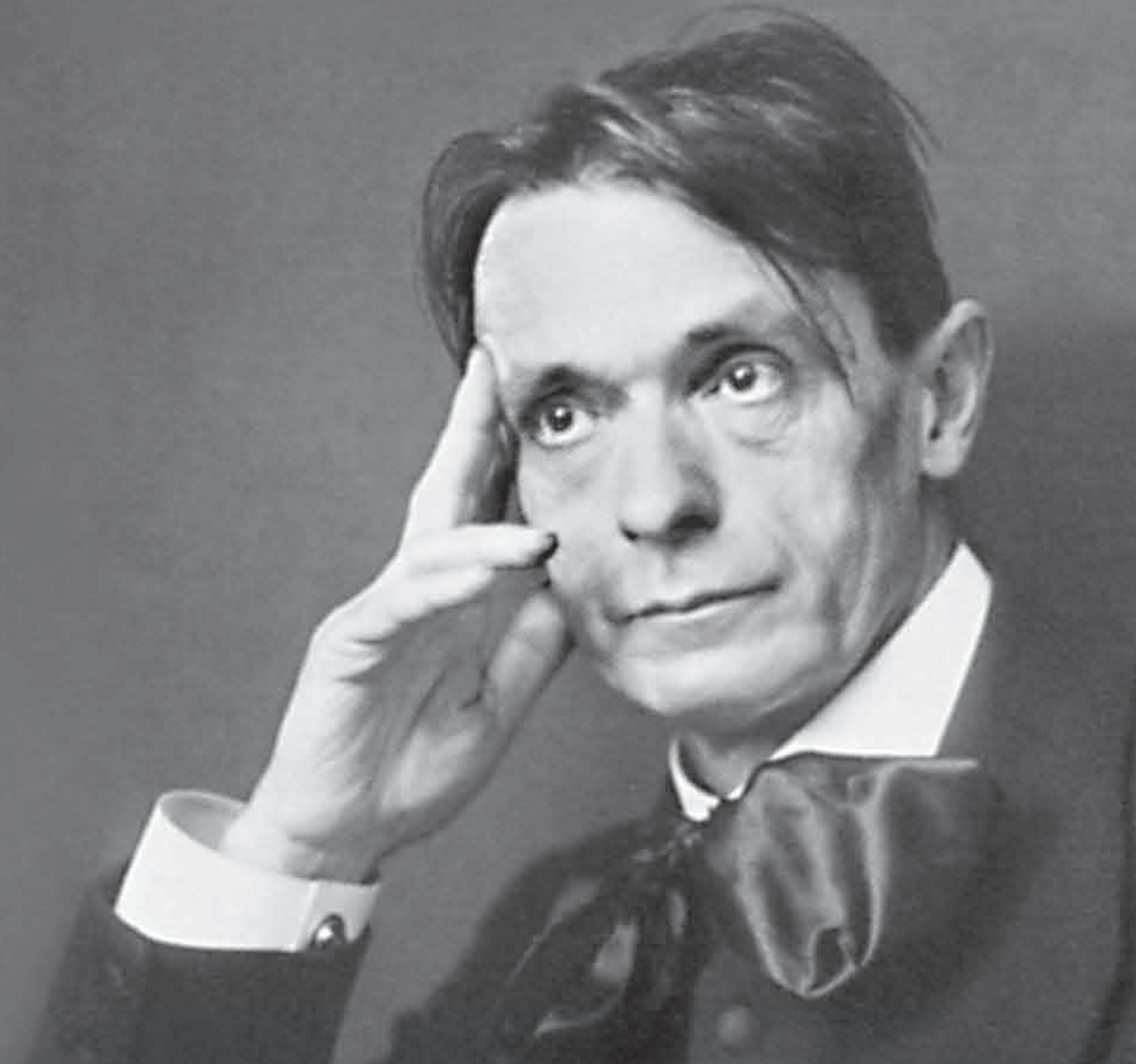
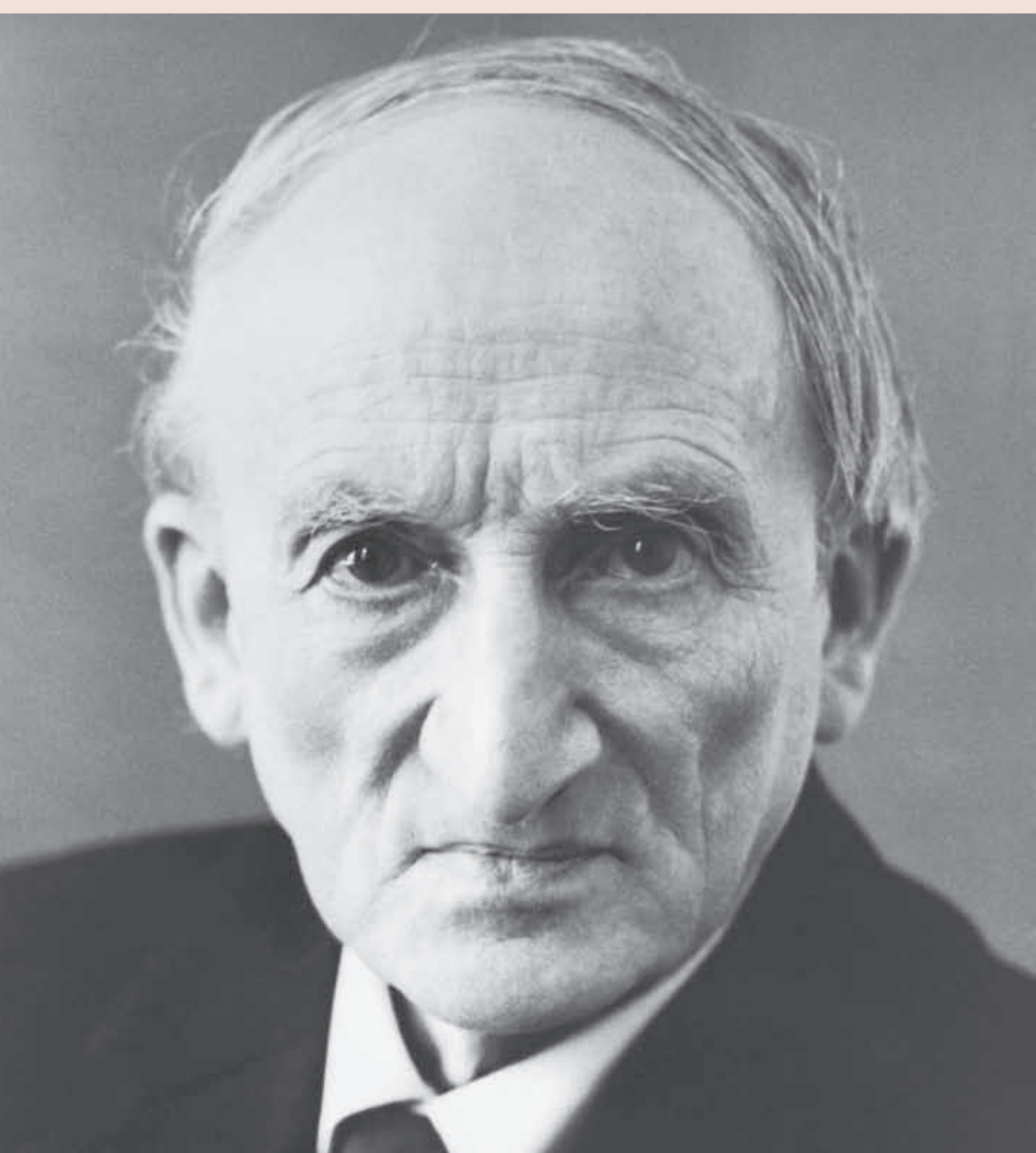

Рудольф Штайнер

Антропософське Товариство,
1919 - 1923 роки становлення

Марія Штайнер,
Читець - декламатор

Альберт Штеффен,
поет

Доктор медицини Іта Вегман,
лікар

Елізабет Вреде,
математик

Доктор природничих наук
Гюнтер Ваксмут

Ініціативи та подальші утворення

Все частіше представники різних професійних груп запитують про можливість духовно-наукового поглиблення в їхній роботі. За ініціативи фармацевта Оскара Шміделя розпочата робота медичних курсів. До інтенсивної співпраці долучається лікар Іта Вегман. У 1921 році в сусідній з Дорнахом громаді, в Арлесхаймі вона відкриває власну клініку, яку Р. Штайнер постійно відвідує для обговорення проблем пацієнтів.

Рудольф і Марія Штайнер проводять курси для акторів та евритмістів. Хор читців-декламаторів та евритмічна група під керівництвом Марії Штайнер готують виступи в багатьох публічних театрах.

Також на прохання студентів теології та духовенства на чолі з д.-ром Фрідріхом Ріттельмаєром Штайнер починає вести ще один курс. Ф. Ріттельмаєр належав до числа ще перших слухачів доповідей Штайнера з питань христології. В 1922 році він та Еміль Бок засновують рух за оновлення релігії. З цього виникає потім вільна церква „Християнська громада“. Через Рудольфа Штайнера вона отримує оновлений християнський культ.

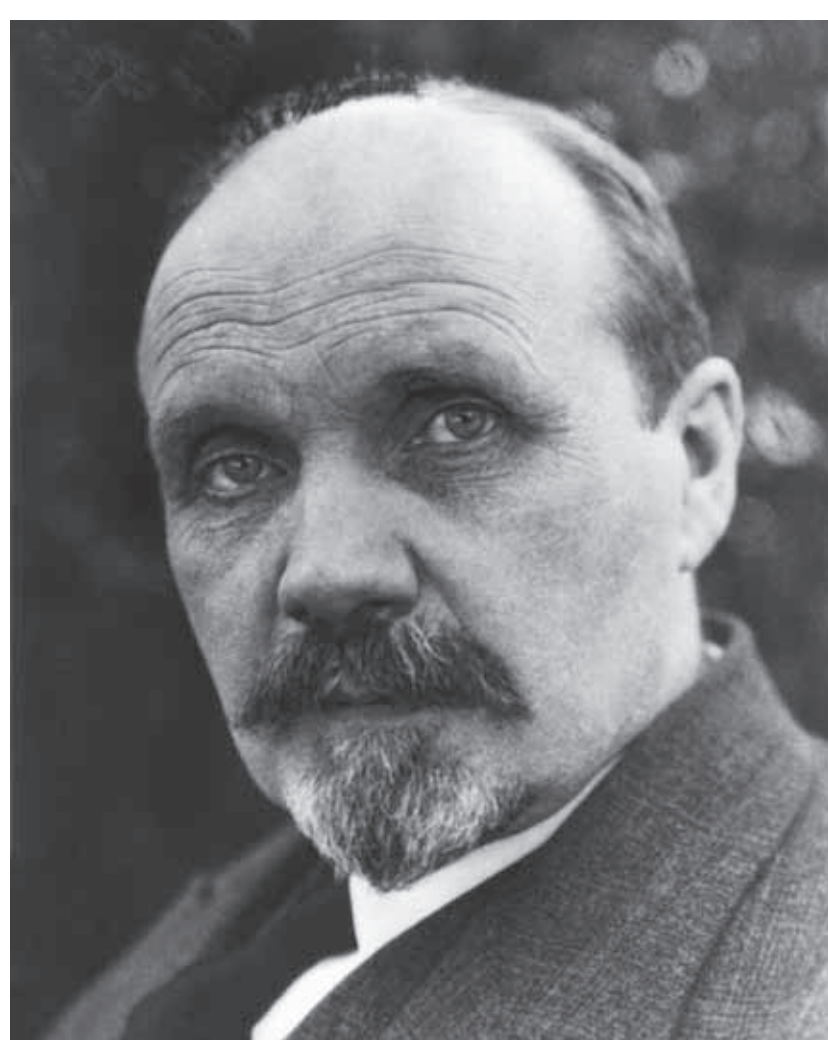
У 1922 році Р. Штайнер вертається до питання освіти робітників. Виключно для робітників будівництва в робочий час він організовує щотижневі заняття, під час яких обговорює всі теми, що їх хвилюють, з точки зору антропософії. І, заснувавши щотижневик „Гетеанум“, Штайнер одразу ж залучає до роботи видавцем швейцарського письменника Альберта Штеффена.

Протистояння та ворожість

Під час доповідей у великих залах Німеччини на Р. Штайнера неодноразово здійснюються напади груп реакційних радикалів, так що його безпека не може бути гарантована. З боку крайніх ортодоксів міста Базель та католицької церкви сусіднього Арлесхайму погрози та войовничі заклики проти нього самого і антропософів стають жорсткішими. Антропософське Товариство лише кволо реагує на це. „Товариство спить“, – так Штайнер описує стан речей.

Підпал Гетеануму

Лише більше як два роки Гетеанум служить меті. 31 грудня 1922 року під час однієї з доповідей у Гетеанумі скоєно

Доктор філософії
Ф. Ріттельмаєр, священник
та співзасновник вільної
церкви «Християнська
громада»

підпал, і за одну ніч пожежа повністю знищує цю напрочуд гарну споруду. Самовіддана праця стількох людей та фінансові пожертвування у важкий воєнний час стають неоправданою втратою. Штайнера це вражає в саме серце. Та вже наступного ранку він дає завдання, обладнати під тимчасовий зал для доповідей столярну майстерню, розташовану поруч і, не відступивши від оголошеної програми, продовжує конференцію.

Стан Антропософського товариства такий безнадійний, що Р. Штайнер не раз думає про те, як повністю вийти з нього і працювати далі тільки з невеликою групою серйозно налаштованих людей. Та невдовзі, подорожуючи з доповідями по Європі, він надає натомість імпульс до заснування нового міжнародного Антропософського Товариства.

В листопаді 1923 року, незадовго до установчих зборів, Штайнер дізнається у Дорнасі, що Гітлер та Людendorф намагалися вчинити путч у Мюнхені. Він негайно позбувається берлінської квартири та розташовує своє житло в Дорнасі. „Якщо ці пани прийдуть до влади, ноги моєї не буде на німецькій землі.“ Берлінське видавництво Марії Штайнер також закривається та переноситься в Дорнах.

Заснування заново Світового антропософського товариства

Близько 800 чоловік з усього світу прибуває на Різдво 1923 року в Дорнах для заснування Світового антропософського товариства.

Тепер Р. Штайнер сам береться його очолити та пропонує членів правління. Це люди, що вже проявили свою компетентність і самовіддано діють на ниві антропософії: Марія Штайнер, найвірніший однодумець та багаторічна супутниця Штайнера, доктор медицини Іта Вегман, математик Елізабет Вреде, поет Альберт Штеффен та доктор природничих наук Гюнтер Ваксмут.

Осередком Товариства стає Вільна вища школа духовної науки, що становить собою секції з різних напрямків. Їх роботу супроводжують голови правління. Школа формує центр антропософських досліджень із метою „поєднати якомога ширшу відкритість із невідомою, істинною езотерикою“. Всі письмові праці, як і ті, що раніше були доступні лише членам Товариства, відтепер опубліковують.

31 грудня 1923 року Штайнер несподівано зазнає нападу хвороби, яка підриває його сили на 63-му році життя. Не зважаючи на це, в наступні ж місяці він подужує неймовірний об'єм роботи, та це глибоко позначається на здоров'ї.

Голландський лікар Ф. В. Цейльманс ван Емміховен згадує свою першу розмову з Рудольфом Штайнером:

„Під час цієї розмови я з величезним подивом пережив найбільшу внутрішню свободу, яку я будь-коли відчував по відношенню до іншої людини. А, звичайно ж, уявляєш собі, як приходиш до Рудольфа Штайнера, великого посвяченого, котрий бачить наскрізь, ти стоїш перед ним, геть, як скло, просвічений, – і готовий страшенно знітись. На превеликий подив, все було саме навпаки: я відчував себе вільнішим, ніж будь-коли, ніби я опинився в іншому світі, де має значення лиш найсуттєвіше.“

Світлина Першого Гетеануму, січень 1919 р.

1919 Підписання Версальської угоди, яка встановлює провину в Першій світовій війні виключно з боку Німеччини

1919 Вбивство Рози Люксембург та Карла Лібкнехта солдатами гвардійської кавалерії в Берліні

1919 Беніто Муссоліні засновує „Фашистський рух“ в Італії

1919 Марія Юхач у Німеччині засновує першу організацію „Робітнична взаємодопомога“ („Arbeiterwohlfahrt“)

1919 Вальтер Гропіус у Ваймарі засновує Баухауз, державну вищу школу будівництва та формотворення

1920 В приміщенні Мюнхенської пивоварні заснована НСНРП (Націонал-соціалістична німецька робітничка партія)

1920 В Америці жінки отримують виборче право

1920 Заснування Комуністичної партії Китаю

1921 Прем'єра фільму Чарлі Чапліна „Малюк“

1921 Політичне вбивство німецького міністра фінансів Матіаса Ерцбергера

1921 Виокремлений ацетилхолін, перша речовина-медіатор, виявлена в головному мозку

1922 Йосип Сталін стає Генеральним секретарем КПРС

1922 Убивство Вальтера Ратенауса націонал-соціалістами

1922 Перші спроби лікування при діабеті за допомогою інсуліну

Зображення:
Архів Рудольфа Штайнера - www.rudolf-steiner.org
Отто Рітман - www.goetheanum.org
Християнська громада - www.christengemeinschaft.org
Фонд Альберта Штеффена - www.steffen-stiftung.ch
Дослідницький центр „Культурний імпульс“ - www.kulturimpuls.org

Автор:
Елізабет Берінгер - www.elisabeth-beringer.de

Переклад у спілпраці:
Наталія Джіосва-Хазельштайнер, Дніпропетровськ
Роберта Калініченко, Черкаси

Графічне вирішення:
Софія Хайден - www.sophia-heiden.de

Видавець:
Гілка Антропософського Товариства в Німеччині ім. Каспара Хаузера, м. Салем - www.rudolf-steiner-exhibition.org